

**Бившева Л.О., к.е.н., Шубна О.В. к.е.н,
Пономарьова С.П., магістрант ПУА-19-1**
Донбаська державна машинобудівна академія

ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ СИСТЕМНИМИ ЗМІНАМИ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Починаючи з 2014 року система публічного управління в Україні вступила у новий період модернізації, зумовленої пошуком ефективної моделі функціональної взаємодії органів державної влади й органів місцевого самоврядування, заснованої на засадах децентралізації влади, ресурсів, відповідальності, метою якої є створення повноцінного життєвого середовища для громадян і надання їм якісних публічних послуг, становлення та розвиток інститутів прямого народовладдя. Однією з ключових реформ, яка проводилася в Україні в останні роки була реформа галузі охорони здоров'я.

Національна стратегія реформування медичної системи України визначає ключові проблеми, потенційні напрями і шляхи їх розв'язання для формування нової державної політики у галузі, включаючи глибинні нормативні трансформації та впровадження нових фінансових механізмів для забезпечення прав людини у сфері охорони здоров'я. За таких умов медична система країни має базуватися на трьох засадничих принципах: орієнтованість на людину, орієнтованість на результат, орієнтованість на втілення кращих технологій та кращого досвіду надання медичних послуг.

Управління системою охорони здоров'я потребує системних змін, якісно нових підходів, альтернативних шляхів реформування організаційно-економічного механізму медичної сфери, розробки нових моделей взаємодії механізмів державного управління захистом працюючого населення.

Формування механізмів державного управління системними змінами у сфері охорони здоров'я важливе з таких причин. По-перше, системні зміни можуть вносити безліч трансформацій у однорідність управлінської

діяльності та виникаючих процесів за ступеню їх повноважень, визначеності, адміністративного поділу тощо. Крім того, вплив суб'єкта керування державного управління на функціонування самої медичної галузі залежить від того, яким є рівень її самоорганізації та наскільки вона охоче вступає в діалог з суб'єктом управління.

По-друге, вони зв'язані зі створенням різного роду теоретичних моделей, розвитку інноваційних механізмів державного управління суспільством, які дають змогу не тільки встановлювати співвідношення між різними ієрархічними рівнями (мезо-, макро- та мікрорівні) масштабних державних процесів і подавати стохастичний опис їх макродинаміки, а й передбачати їх подальший розвиток.

По-третє, будь-який об'єкт в державному управлінні є різновидом соціальної системи, атрибутом якої є її цілісність. Ця категорія передбачає наявність у системі державного управління синергетичного ефекту, який досягається через інтегративну взаємодію її підсистем.

Таким чином може утворитися система з новими інтегративними якостями, синергетичний ефект якої перевищить результати відокремлених дій її підсистем. Крім того, передумовами необхідності системної координації управлінських процесів для забезпечення ефективності функціонування механізмів державного управління сферою охорони здоров'я виступають:

- різниця в цільових установках: державне управління виходить з пріоритетів розвитку суспільства в цілому, найчастіше довгострокового характеру, в той час як механізми управління на рівні окремої медичної установи виходять, з окресленої функціональної мети і мотивів економічної ефективності реалізації власних функцій, що створює функціональну суперечливість, тобто конкуренцію всередині галузі;

- різниця в правових засадах діяльності: загальне державне управління реалізується на принципах публічного права (конституційного,

адміністративного), тобто держава має відносно вищий статус, ніж будь-які інші суб'єкти суспільних відносин, тоді як організаційні дії всередині системи управління ґрунтуються на трудових відносинах та внутрішньому розпорядку;

- різниця в характері та обсягах впливу з боку контактних аудиторій: персоніфікація інститутів державного управління є результатом політичних процесів, зміни суспільної думки тощо, тоді як кадровий склад медичної галузі є більш стабільним, особливо на місцях;

- різниця в методах впливу: державне управління базується на легітимному примусі, тобто створення адміністративного простору, в якому рішення будуть нав'язуватися, а їх не виконання – каратися, тоді як в установах ефективність діяльності працівників значною мірою залежить від підвищення операційної ефективності за рахунок економічних, психологічних методів .

З огляду на сказане розв'язання задачі теоретичного пояснення взаємодії механізмів державного управління в сфері охорони здоров'я, особливо з урахуванням постійного реформування галузі, потребує конкретизації напрямів координації управлінських процесів та факторів, які визначають результативність системи.